

(4)

9. कयोः द्वयोः परिचयः दीयताम् -

20

(क) विक्रमोर्वशीयम् ।

(ख) नागानन्दम् ।

(ग) रत्नावली ।

(घ) प्रतिमानाटकम् ।

(ङ) कृष्णमिश्रस्यनाट्यानाम् वैशिष्ट्यम् ।

A-6

(Printed Pages 4)

Roll No. _____

AS- 2149

एम. ए. (चतुर्थ सेमेस्टर) परीक्षा, 2015

संस्कृतम्

वर्ग 'ख' साहित्य

द्वितीयप्रश्नपत्रम्

(नाट्यशास्त्रं नाटकञ्च)

समयः : घंटात्रयम्

सम्पूर्णाङ्कः : 100

निर्देश : पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः। प्रथमः प्रश्नोऽनिवार्यः। प्रतिवर्गात्

एकैकः प्रश्नश्चावश्यं समाधेयः। सर्वे प्रश्नाः समानाङ्काः।

1. लघूत्तराणि विलिख्यन्ताम् -

5×4=20

(क) भारती वृत्तिः।

(ख) बीथी।

(ग) धृतिः।

(घ) गर्वः।

(ङ) निर्वेदः।

AS-2149

P.T.O.

(2)

प्रथमो वर्ग :

2. अधोलिखितयोः कारिकायोः व्याख्या विस्तारपूर्वकं विधीयताम् -
20

- (क) गूढार्थपदपर्यायमाला प्रश्नोत्तरस्य वा।
यत्रान्योन्यं समालापो द्वेषोद्घात्यं तदुच्यते।।
(ख) श्रुतिसाम्यादनेकार्थयोजनं त्रिगतं त्विह।
नटादित्रितयालापः पूर्वरङ्गे तदिष्यते।।

3. अधोलिखितयोः कारिकायोः व्याख्या विलिख्यताम् - 20

- (क) एको रसोऽङ्गीकर्तव्यो वीर शृङ्गार एव वा।
अङ्गमन्ये रसाः सर्वे कुर्यान्निर्वहणेऽद्भुतम् ।।
(ख) अथ प्रकरणे वृत्तमत्पाद्य लोकसंश्रयम् ।
अमात्यविप्रवणिजामेकं कुर्याच्च नायकम् ।।

द्वितीयो वर्गः

4. अवलोकटीकया व्याख्या विधेया - 20

- (क) ज्ञायमानतया तत्र विभावो भावपोषकृत् ।
आलम्बनोद्दीपनत्वप्रभेदेन स च द्विधा।

AS-2149

(3)

(ख) अप्रतिपत्तिर्जडता स्यादिष्टानिष्टदर्शनश्रुतिभिः

अनिमिषनयननिरीक्षणतूष्णीभावादयस्तत्र।।

5. सावलोकं व्याख्या विलिख्यताम् - 20

- (क) विरुद्धैरविरुद्धैर्भावैर्विच्छिन्नते न यः।
आत्मभावं नयत्यन्यान् स स्थायी लवणाकारः।।
(ख) तत्रायोगोऽनुरागोऽपि नवयोरेकचित्तयोः।

पारतन्त्र्येण द्वैवाद्वा विप्रकर्षादसङ्गम्:।।

तृतीयो वर्गः

6. प्रकरणरूपेण मृच्छकटिकायाः स्वरूपं विविच्यताम् । 20

7. मुद्राराक्षसे नायकम् अथवा रसम् आश्रित्य वैशिष्ट्यं विवृण्वताम् ।

20

चतुर्थो वर्गः

8. नाट्यशास्त्ररीत्या संस्कृतरङ्गस्य स्वरूपं विशदीक्रियताम् । 20

AS-2149

P.T.O.